

La tribuna

A l'hora de simplificar no ve d'un pam

Els neoliberals reclamen polítiques d'austeritat, amb reducció de la despesa i els salaris

JAUME

Bartumeu

S'està generant una mena de nova saviesa convencional a Andorra que assumeix que la solució de la crisi econòmica, del país, i financer, de l'Estat, requereix unes polítiques d'austeritat de la despesa pública i una moderació salarial amb tisorada inclosa. Diàriament llegim articles i comentaris i escoltem opinions que insisteixen en la necessitat d'apretar-se el cinturó. Aquesta expressió tan gràfica s'ha convertit en la frase preferida d'aquells neoliberals que reclamen unes polítiques d'austeritat, amb reducció de la despesa pública i reducció dels salaris.

Estem vivint en una època de misatges simplificats i de problemes complexos. Simplificar és una de les maneres de no dir la veritat, d'analitzar només la part que ens interessa d'una qüestió, el que al capdavall no és més que una opció ideològica.

Simplificar és el contrari de sintetitzar, quan es tenen en consideració el major nombre possible d'elements de la realitat.

En l'actual discussió andorrana sobre prestacions socials i jubilacions s'està simplificant massa, sempre en la direcció d'interessos ben concrets.

Davant d'aquesta allau ideològica és important i urgent que expliquem a la ciutadania que les propostes que el govern de DA està presentant aprofundiran encara més la crisi econòmica i augmentarà la desocupació.

Hem de desmuntar les simplificacions perquè el gran error d'aquesta mena de saviesa convencional és que fonamenta les seves receptes econòmiques d'austeritat en una interpretació equivocada de les causes de la crisi econòmica. Atribueixen la crisi a un excés de despesa pública i a una manca de moderació salarial, que hauria creat un excés de demanda que hauria de reduir-se.

La causa de la crisi és, pel contrari,

Ens bombardegen amb estereotips falsos i interessats: per sortir de la crisi s'ha de treballar més i guanyar menys; per assegurar les pensions cal jubilar-se més tard

l'escassa demanda.

Intentarem rebatre dues de les simplificacions que més s'han escampat en els darrers mesos.

Primera simplificació: el redreçament de l'economia depèn de que es treballi més. Fins i tot algun portaveu de la CEA ha afegit: i que es guanyi menys.

Jo no sé pas si alguns dels portaveus empresarials saben realment de quants factors depèn la sortida de la crisi. Són diversos i de gran complexitat.

D'entrada els que influeixen en el conjunt del sistema: nivell de formació i tecnològic, infraestructures, efi-

càcia de l'administració, qualitat del mercat, entre d'altres.

Després els elements propis del sector del que es tracti: no són els mateixos els que intervenen en la construcció que en l'hoteleria. També caldria fixar-se en cadascuna de les empreses i observar els aspectes organitzatius, productius i de qualitat. I, finalment, les habilitats, formació i estímul de cada treballador en concret.

Doncs bé si ho mirem des d'aquesta perspectiva, més global, la part que depèn del treballador assalariat és menor. La major part depèn de les condicions que facilitin els poders públics –Govern i Comuns– i, sobre tot,

NOE

les empreses.

Segona simplificació: la sostenibilitat a futur de les pensions depèn d'augmentar l'edat de jubilació i d'ampliar els anys de cotització.

És una evidència que vivim més i que, en conseqüència, cada vegada hi haurà més jubilats cobrant una pensió de jubilació.

També és ben cert que la despesa en pensions de jubilació ha crescut.

Però això és simplificar el problema.

En la sostenibilitat del sistema influeixen, bastant més que no pas l'edat de jubilació, qüestions com el creixement de l'anomenat producte interior brut (PIB), la productivitat, la taxa d'activitat i en conseqüència el nombre de treballadors assegurats cotitzants a la CASS, el cycle econòmic, el nivell de salaris, la taxa de natalitat.

També hem de començar a preguntar per què el debat es vol situar en ampliar de 65 a 67 anys l'edat de jubilació quan sabem que l'edat mitjana de jubilació efectiva es situa cap als 63 anys.

¿Per què no s'han adoptat mesures per aturar aquesta situació, amb disposicions eficaces per impedir les jubilacions anticipades parcials que han esdevingut en els darrers anys un mètode, gens dissimulat, d'alleugerir les plantilles a costa de la despesa de la CASS en pensions?

¿Algú ha calculat l'efecte sobre l'ocupació dels joves de l'augment de l'edat de jubilació? ¿Què passaria si endarrerim la sortida del mercat laboral dels majors de 65 anys?

Penso que no és prudent, en aquest moment, amb un augment constant de la desocupació, passar de 65 a 67 anys la jubilació.

Puc entendre –no pas compartir– que hi ha un gran interès a deteriorar les pensions públiques i fomentar les privades.

Tanmateix estic convençut que, en paraules de **Félix Ovejero**, professor de la Universitat de Barcelona, «... no hi ha manera de prescindir de consideracions morals en les decisions econòmiques i convé no ignorar-ho».

Tindrem feina a explicar-ho! ≡

President del grup parlamentari socialdemòcrata